

Пачева Н.О.

*ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»*

РОЗВИТОК МЕТОДИКИ ВИМІРЮВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО КАПІТАЛУ

Методика вимірювання соціального капіталу передбачає використання показників приналежності до громадських чи недержавних організацій, членство в асоціаціях і клубах, рівень довіри до певних інституцій, рівень дотримання норм та ін.. Виміряти соціальний капітал досить непросто, так як він є нематеріальним благом.

Важливим альтернативним показником вимірювання соціального капіталу – соціологічні опитування. Серед міжнародних дослідницьких проектів, що займаються вивченням цінностей та їх впливів на життєдіяльність людини, вимірюванням соціального капіталу здійснює Всесвітнє дослідження цінностей (World Values Survey). Розрахунок рівня соціального капіталу відбувається за допомогою статистичних органів у країнах Великобританії, Австралії та ін., а координують національні програми по вимірюванні соціального капіталу Всесвітній банк, ЮНЕСКО.

Серед досліджень, присвячених даному питанню, можна виділити Дж. Хілівелла і Р. Патнама [3], в яких дослідники аналізують взаємозв'язок соціального капіталу та економічного зростання в Італії. Використовуючи індекси, що враховують включеність громадян в асоціації, ступінь задоволеності населення урядом, вони встановили, що високий рівень соціального капіталу робить позитивний вплив на темпи економічного зростання [2].

Найпоширеніші показники вимірювання соціального капіталу в міжрегіональних дослідженнях - це цінності (довіра, повага до оточуючих, готовність допомагати, толерантність), членство в асоціаціях і клубах за

інтересами (наприклад, профспілках), благодійність, волонтерство, розвиненість некомерційних організацій [1].

В Україні обчислення рівня соціального капіталу відбувається за допомогою даних соціологічних опитувань, що проводять «Центр Розумкова» та фонд «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва, що додають можливість визначити та дослідити рівень довіри, межі дотримання норм та цінностей, включеність у соціальні мережі, громадську активність.

При вимірюванні соціального капіталу постає ряд перепон, головна із них - це неоднорідність самої структури соціального капіталу, тому науковці вдаються до досвіду вивчення його кількісних, якісних та порівнювальних характеристик на різних рівнях.

У більшості випадків вимірювання соціального капіталу зводиться до вимірювання рівня його складових елементів – довіри, щільності соціальних мереж, норм та цінностей. Це досить складне завдання, так як при його вимірюванні необхідно оперувати різними індексами, що характеризують бажання (можливість) до самоорганізації.

Література:

1. Азарова Т.В., Абрамов Л.К. Соціальний капітал - індикатор розвитку громади. Центр місцевої активності на базі будинку культури: методологія та технологія розвитку територіальної громади - Кіровоград, ІСКМ, 2010. - [Електронний ресурс] // Режим доступу: <http://www.lacenter.org.ua/2011-02-14-11-24-55/617-2010-10-07-13-25-36.html>
2. Сысоев С.А. К проблеме измерения социального капитала // Теоретическая экономика. - 2012, № 2. – с. 42-50.
3. Helliwell, J.F., Putnam R. Economic Growth and Social Capital in Italy // Eastern Economic Journal. – 1995, – №21, p. 295-307.